

PEFC:n puun alkuperän hallintajärjestelmä Chain of custody, CoC

Mikä muuttuu siirryttäessä PEFC TD Annex 4 –
standardista PEFC ST 2002:2010 –standardiin?

PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry
7.11.2011

PEFC:n CoC-asiakirjat ja materiaalit

Normatiivinen

- **PEFC ST 2002:2010 –vaatimusasiakirja** (Chain of custody of forest based products – requirements)
- **PEFC ST 2001:2008, v2 –vaatimusasiakirja** (PEFC Logo usage rules – requirements)

Informatiivinen

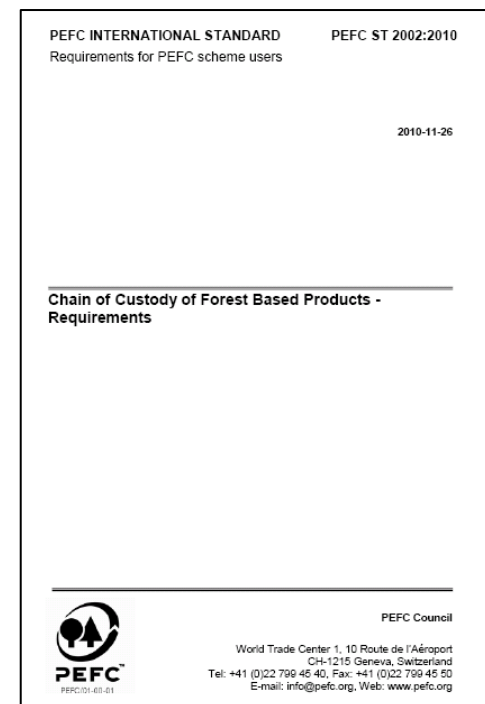
- **PEFC GD 2001:2011 -ohjeasiakirja** (Chain of custody of forest based products – Guidance for use)

Koulutus ja tuki

- Kaksikieliset (englanti-suomi) –asiakirjat: (i) PEFC ST 2002:2010: Metsäperäisten tuotteiden alkuperän seuranta ja (ii) PEFC GD 2001:2011: Metsäperäisten tuotteiden alkuperän hallinta – Ohjeita käytölle (www.pefc.fi)
- Esitemateriaalit ja webinar-seminaarin 16.2.2011 materiaalit (www.pefc.org)

ST 2002:2010 –standardin käyttöönoton aikataulu

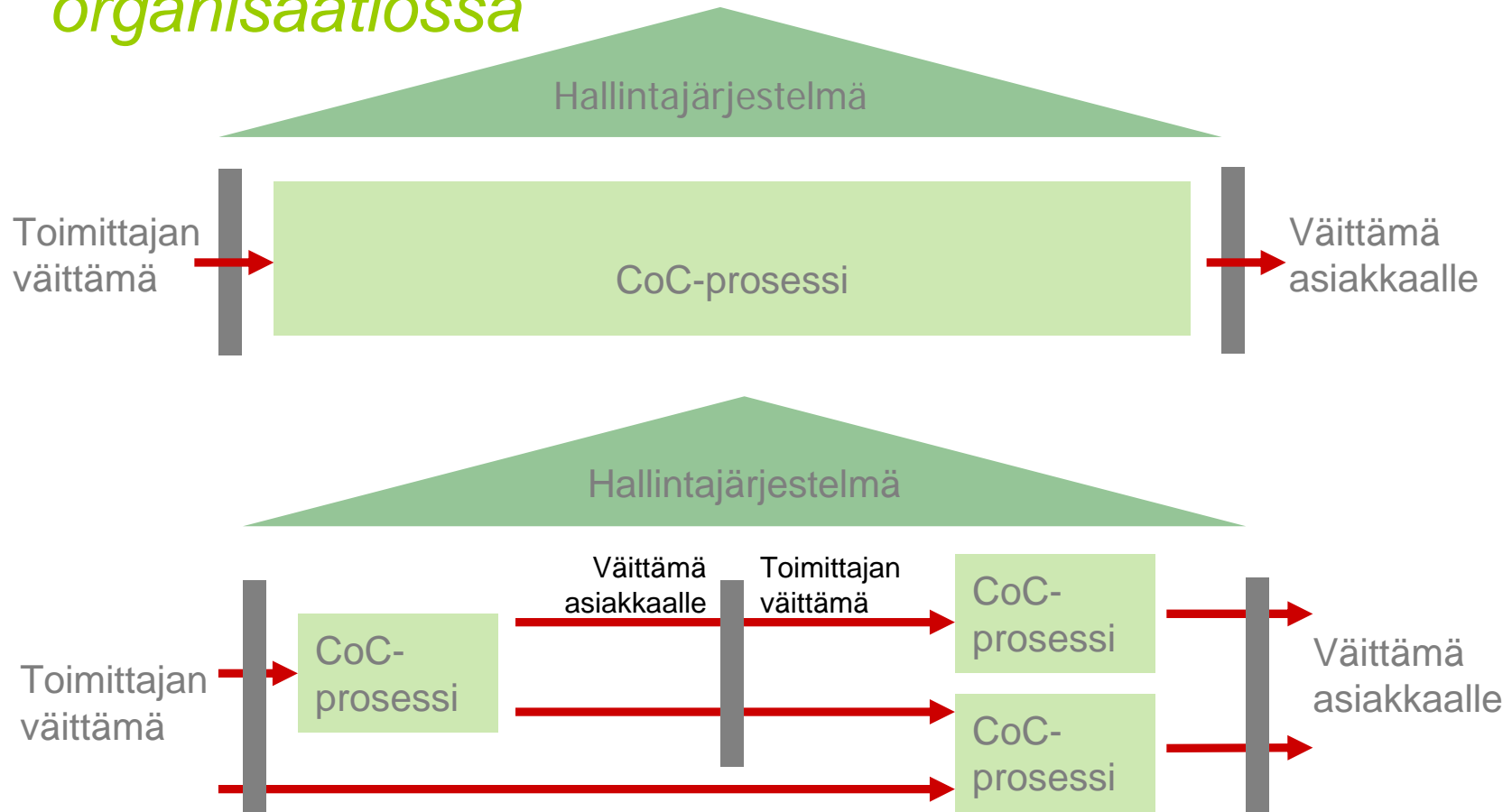
- Korvaa PEFC TD Annex 4 -standardin
- Tarkistettu CoC-standardi otetaan käyttöön kaikissa auditoinneissa 26.11.2011 alkaen
- Voidaan ottaa käyttöön myös auditoinneissa ennen 26.11.2011 sertifiointiyritysten akkreditoitumisaikataulun puitteissa
- 26.11.2012 jälkeen PEFC ei tunnista PEFC TD Annex 4 –standardin mukaisia sertifikaatteja.
- PEFC-logon käytön säännöt (PEFC ST 2001:2008, v2) otetaan käyttöön CoC-standardin käyttöönoton yhteydessä

Luku 1: Scope – Soveltamisala

- Soveltamisalana on metsäperäiset tuotteet (PEFC Annex 4 -standardin soveltamisala oli laajempi)
- Sovelletaan PEFC-väittämän (-väittämien) ja PEFC:n hyväksymien, sertifioidun materiaalin tunnistamisvaatimukset sisältävien metsäsertifiointijärjestelmien väittämien kanssa. (Annex 4 tarjosi mahdollisuuden soveltaa myös yrityksen omien väittämien yhteydessä)
- Kuten Annex 4 –standardia koskien, PEFC-tuotemerkinnän soveltaminen on edelleen vapaaehtoista
- Puun alkuperän seuranta voidaan toteuttaa vain kolmannen osapuolen soveltamassa vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa (Annex 4 tarjosi standardin sovellettavaksi myös omavaakuutusissa ja toisen osapuolen tarkastuksessa)

CoC-mallin soveltamisvaihtoehdot organisaatiossa

- Organisaatio voi määrittää peräkkäisiä tai rinnakkaisia tuoteryhmiä. Peräkkäisiä tuoteryhmiä koskien termit "toimittaja" (3.22) ja "asiakas" (3.8) voidaan nähdä myös "sisäisenä" toimittajana ja "sisäisenä" asiakkaana.

Sertifioidun materiaalin/tuotteiden toimituksia koskevat tiedot (luvut 4.4.1 ja 5.2.1)

Jokaista materialitoimitusta koskevan asiakirjan tulee sisältää:

- toimituksen vastaanottavan organisaation tunnistetiedot (uusi vaatimus);
- toimittajan tunnistetiedot;
- tuotteen/tuotteiden tunnistetiedot (uusi vaatimus);
- jokaisen tuotteen toimitusmäärä;
- toimituspäivä, toimitusjakso tai laskentajakso;

Lisäksi jokaista sertifioitua materiaalia koskevan asiakirjan tulee sisältää

- määrämuotoinen väittämä materiaalin PEFC-alkuperästä (“x % PEFC certified”, tai esim. “x % PEFC-sertifioitu”) (uusi vaatimus) ja
 - toimittajan sertifikaatin numero (uusi vaatimus). Huom, kopiota sertifikaatista ei edellytetä erikseen jokaista toimitusta koskien.
- Lisäksi jokaiselta sertifioidun materiaalin toimittajalta tulee vaatia kopio toimittajan sertifiointistatuksen osoittavasta asiakirjasta tai mahdollisuus kopion tarkastamiseen.

Huom! Annex 4 –standardi sisälsi mahdollisuuden kirjata materiaali PEFC-sertifioiduksi silloin, kun ilman alkuperän hallinnan sertifikaattia oleva toimittaja välittää toimittajalta saamassaan alkuperäisessä pakkauksessa olevaa raaka-ainetta/tuotetta, jossa on-product –tieto osoittaa alkuperäisen toimittajan tunnistetiedot ja sertifiointiaseman. PEFC ST 2003 –standardi ei tarjoa tätä vaihtoehtoa.

Esimerkki tunnistamisesta toimitustasolla

Luku 4.4.1/5.5.1: Myytyjä tai luovutettuja tuotteita koskevat asiakirjat

Toimitusasiakirjan sisältö (luvut 4.2.1.2/5.2.1.2/5.2.1.3/ liiteasiakirja 1)	Todentaminen
Toimittajan tunnistaminen	1 → Yhdistetään toimitus "sertifioidun" materiaalin toimittajaan" (kappaleet 4.2.2/5.2.2)
Asiakkaan tunnistaminen	2 → Toimitusasiakirjassa tulee yksilöidä organisaatio toimituksen vastaanottajana.
Tuotteen tunnistaminen	3 → Sertifioituna toimitettu materiaali/tuote yksilöidään ja yhdistetään kyseessä olevaan tuoteryhmään.
Toimituksen määrä	4 → Toimituksen määrä yksilöidään syötteenä prosenttien laskentaa varten.
Toimituksen ajankohta	5 → Toimituksen ajankohta yksilöidään syötteenä prosenttien laskentaan.
Määrämuotoinen väittäjä "x% PEFC-certified" / "x % PEFC-sertifioitu" erikseen jokaista toimitusasiakirjan tuotetta/materiaalia koskien	6 → Vain määrämuotoisella väittämällä "x% PEFC-certified" / "x % PEFC-sertifioitu" varustettu toimitus voidaan katsoa "sertifioiduksi" materiaaliksi (esitetyn prosentin osuuden mukaisesti). Kierrätetyn materiaalin pitää olla todennettavissa materiaalin itsensä tai tuoteasiakirjojen perusteella.
Toimittajan sertifikaatin tunnistaminen	7 → Yhdistetään toimitus "sertifioidun" materiaalin toimittajaan" (kappaleet 4.2.2/5.2.2)

JONSSONS TIMBER AB
Anäsvägen 40 - 41668 Göteborg - Sweden

Invoice
Date: 13.3.2010
Number: 140177

ORIGINAL

<p>Smith LTD MALDON ROAD STANWAY COLCHESTER ESSEX CO3 0SL ENGLAND VAT GB861447013</p>	<p><i>FINAL DESTINATION</i> MALDON ROAD STANWAY COLCHESTER ESSEX CO3 0SL ENGLAND</p>
--	--

Country of origin	SWEDEN	Terms of delivery	FBY COLCHESTER
Country of destination	ENGLAND	Terms of payment	
From/via	GOTHENBURG, HARWICH	Vessel	MS GUSTAV A.
To	COLCHESTER	B/L date	12.3.2010
Buyers reference	CK14011977	Sellers reference	SD12013

Product	Unit price	Amount	Total price
lot n. 234 38x80 Sawn Spruce, Sawfalling, Special KD, KD 12%, 63% PEFC certified	11 pcks	40,457 m ³	
lot n. 235 38x80 Sawn Pine, Sawfalling, Special KD, KD 12%	10 pcks	31,824 m ³	
TOTAL	21 pcks	72,281 m³	

These goods are softwood which has been kiln dried to below 20% moisture content.

JONSSONS TIMBER AB holds the PEFC Chain of Custody certificate No. 123465, issued by CERTIFICATION SERVICES INTERNATIONAL

Customs item number
4407093 Sawn wood (spruce, pine) 72,281 m³

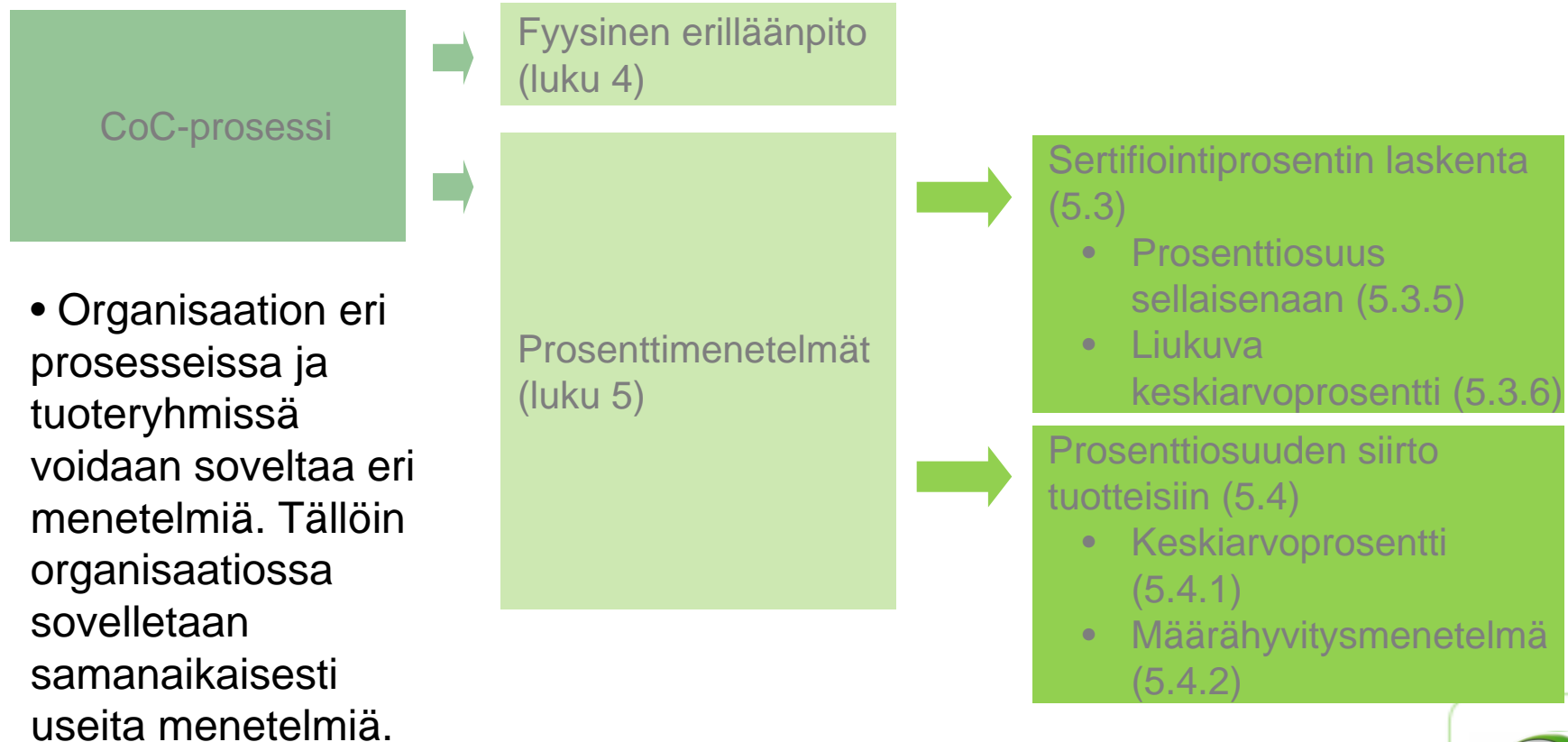
<p>Jonssons Timber AB Anäsvägen 40 41668 Göteborg Sweden</p>	<p>Tel: +46 (0) 31 - 84 33 10 Fax: +46 (0) 31 - 84 33 13 Email: info@jonssons-timber.se VAT SW86655442</p>
--	--

Tuoteryhmä (kohta 3.18 ja luku 5.1.2)

Annex 4 –standardin sisältänyt termi ”tuotantoerä” on korvattu kahdella termillä:

- ***Tuoteryhmä*** (tuote tai tuotteet, jotka sisältävät samaa tai samankaltaista raaka-ainetta ja jotka organisaatio on tuottanut yhdessä tuotantopaikassa).
- ***Väittämäjakso*** (määritetty sertifiointiprosentin soveltamisaika, joka on enintään 3 kuukautta)

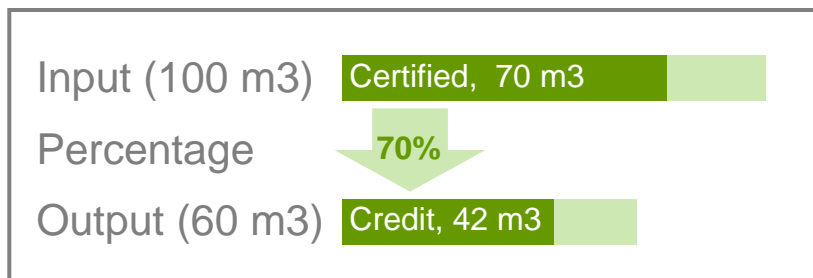
PEFC-alkuperäseurannan vaihtoehtoiset menetelmät

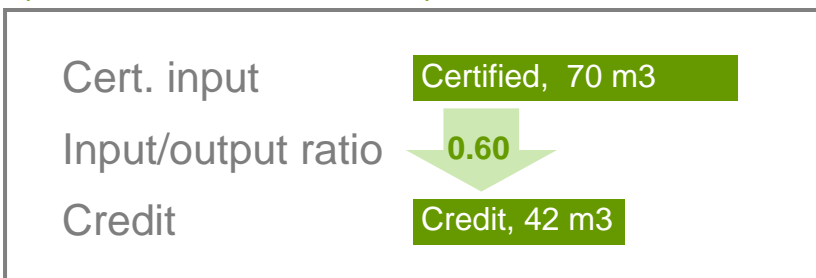
Määrähyvitysmenetelmä (luku 5.4.2)

- Uutena vaihtoehtona määrähyvitysten laskeminen suoraan hyötysuhteen eli saannon perusteella. (uusi vaihtoehto)
- Määrähyvitystilin perustaminen on organisaatiolle pakollista (uusi vaatimus)

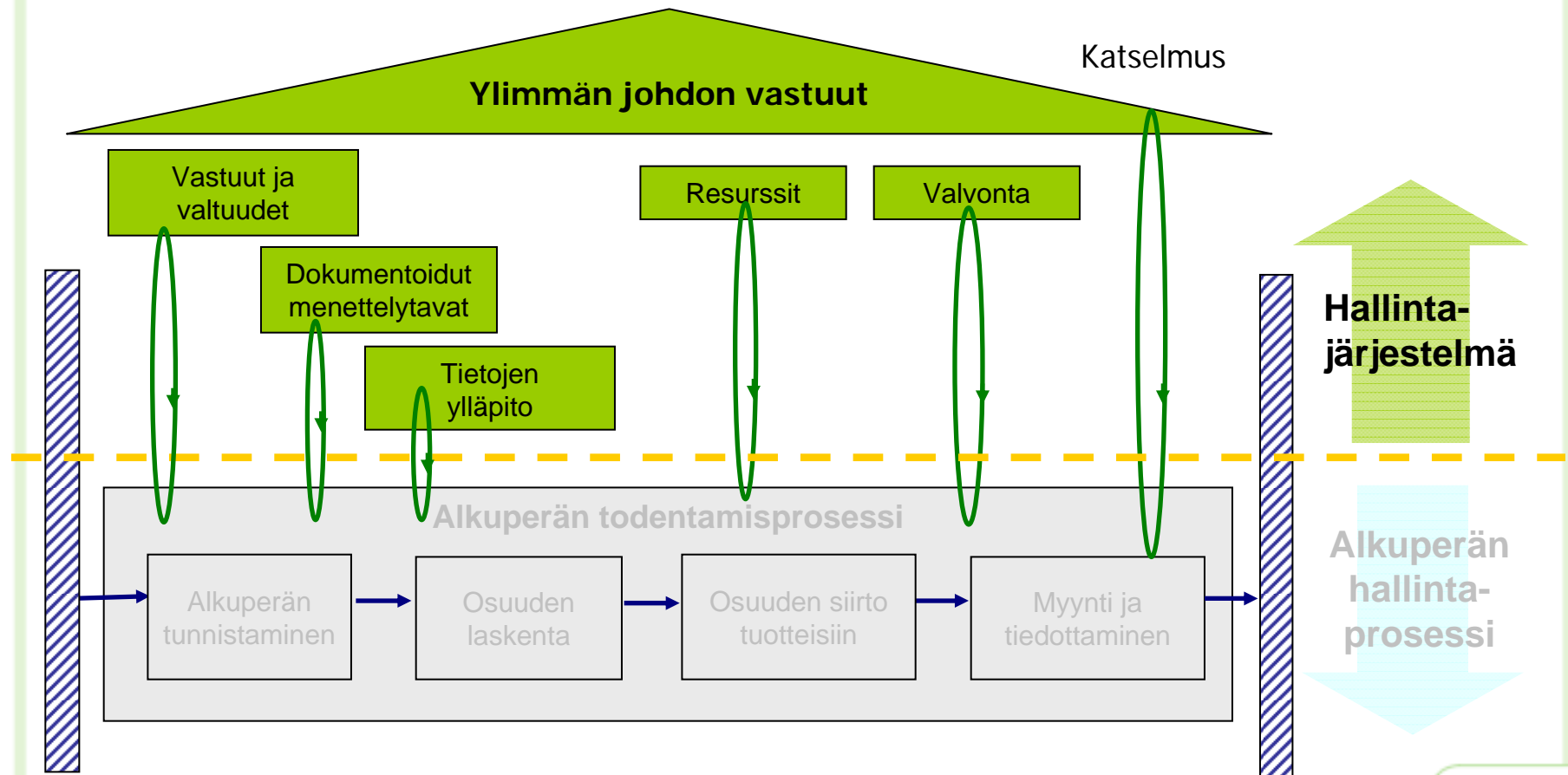
Annex 4:n tarjoama laskentatapa

Uusi laskentavaihtoehto (PEFC ST 2002:2010)

Hallintajärjestelmävaatimukset (luku 6)

Vastuut ja valtuudet (luku 6.2)

- Vaatimukset, jotka aiemmin (Annex 4) oli osoitettu organisaation ylimmälle johdolle, koskevat nyt yleisesti yritysjohtoa (täsmentynyt vaatimus)

Dokumentoidut menettelytavat (luku 6.3)

- Myös kiistanalaisia lähteitä koskevan asianmukaisen huolellisuuden järjestelmästä, sisäisistä auditoinneista ja valitusten käsittelystä edellytetään menettelykuvausta (uusi vaatimus).

Tietojen ylläpito (luku 6.4)

- Myös kiistanalaisia lähteitä koskevan asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää, sisäisiä auditointeja ja valitusten käsittelyä koskevien tietojen ylläpitoa edellytetään (uusi vaatimus).

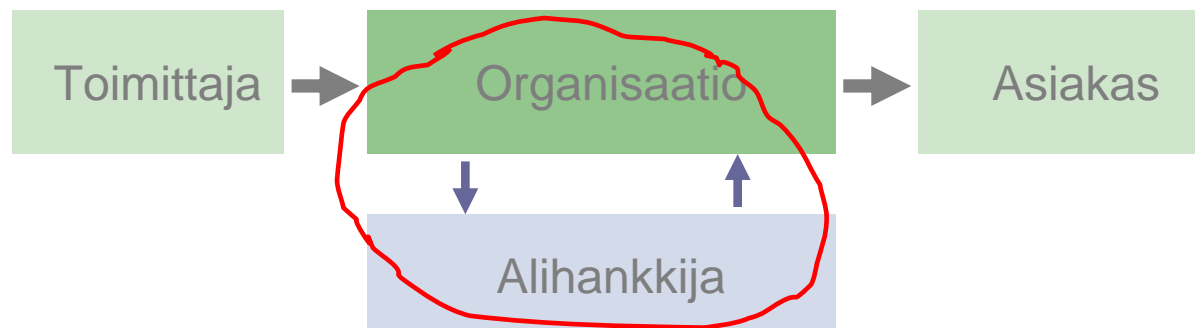
Valitukset (luku 6.7)

- Organisaation tulee luoda menettelyt alkuperäseurantaan liittyvien valitusten käsittelemiseksi (ilmoittaa valituksen vastaanottamisesta, kerätä ja todentaa tiedot, ilmoittaa valituksesta tehty päätös ja valituksen käsittelyn tulokset ja varmistaa, että korjaavat ja ehkäisevät toimenpiteet toteutetaan) (uusi vaatimus)

Alihankinta (luku 6.8)

- Organisaation alkuperäseurannan tulee kattaa organisaation alkuperäseurantaprosessiin (-prosesseihin) sisältyvien tuotteiden valmistuksessa mukana olevien alihankkijoiden toiminta (uusi vaatimus/vaihtoehto)
- Organisaatio saa katsoa alihankinnaksi vain sellaisen toiminnan, jossa
 - (i) alihankkija vastaanottaa organisaatiolta materiaalin ja palauttaa materiaalin takaisin organisaatiolle alihankintatyön valmistuttua ja
 - (ii) alihankkija pitää materiaalin fyysisesti erillään muusta materiaalista.

Huom: Alihankkija ei voi olla vastuussa yrityksen materialien hankinnasta tai tuotteiden myynnistä

Kierrätysmateriaali (luku 3.19)

PEFC:n määritelmä (uusi määritelmä)

- perustuu SFS-EN ISO 14021 –standardiin
- ei sisällä samassa tuotantoprosessissa uudelleenkäytettäviä materiaaleja
- ei sisällä sahauksen tai muiden valmistusprosessien sivutuotteita
- ei sisällä ”jätevirtaan” kuulumattomia materiaaleja, kuten metsätähdettä.

Kierrätysmateriaali – PEFC-väittäjä

- PEFC ST 2001:2008, v2

- ”PEFC certified and recycled” –yhdistelmäväittäjä (PEFC ST 2001:2008, v1) ei ole enää käytössä
- Kierrätysmateriaalia sisältävien tuotteiden osalta organisaation tulee laskea kierrätysmateriaalin määrä SFS-EN ISO 14021 -standardin mukaisesti ja tiedottaa siitä pyydettyä (uusi vaatimus).
- Kierrätysmateriaaliosuuden perusteella yritys käyttää joko ”PEFC-sertifioitu”, tai ”PEFC-kierrätetty” -väittäjä

PEFC-merkin on-product -käytön vaihtoehdot - PEFC ST 2001:2008, v2

PEFC certified / PEFC-sertifioitu:

- vähintään 70 % “PEFC-sertifioitua” materiaalia ja samalla vähemmän kuin 85 % “PEFC-kierrätettyä” materiaalia
- silloin kun tuote ei sisällä kierrätysmateriaalia, väittämää käytetään ilman “recycled” -sanaa

PEFC recycled / PEFC-kierrätetty:

- vähintään 70 % “PEFC-sertifioitua” materiaalia ja samalla vähintään 70 % “PEFC-kierrätettyä” materiaalia
- on-product –käytön pitää sisältää logon ja käyttöoikeusnumero lisäksi “PEFC Recycled” otsikko
- “PEFC-kierrätetty” –lipuketta käytetään Mobius loop –symbolin kanssa tai ilman sitä.

- lipukkeen pitää sisältää ”vähintään” PEFC-logo ja käyttöoikeusnumero (katso PEFC logo usage Toolkit)
- muiden elementtien käytöstä yritys päättää tapauskohtaisesti

PEFC:n asianmukaisen huolellisuuden järjestelmä kiistanalaisista lähteistä tulevien raaka-aineiden välttämiseksi (Due diligence system DDS) (Liite 2)

Korvaa Annex 4:n “Avoidance of controversial materials” –käsitteen
Soveltamisala (uusi määritelmä)

- Sovelletaan metsäperäisten raaka-aineiden osalta niissä tuoteryhmissä, jotka kuuluvat organisaation alkuperäseurantaan ja joihin on sovellettu prosenttimenetelmää, pois lukien (a) PEFC-sertifioidut materiaalit ja tuotteet, (b) kierrätysmateriaalit, (c) PEFC:n hyväksymän alkuperäsertifikaatin piiriin kuuluvat sertifioimattomat materiaalit ja tuotteet ja (d) materiaalit, jotka kuuluvat PEFC:n asianmukaisen huolellisuuden järjestelmän (DDS) sertifikaatin piiriin.
- Voidaan käyttää myös alkuperäjärjestelmän ulkopuolella olevissa tuoteryhmissä ja organisaatiossa, jossa ei ole alkuperäjärjestelmää
- Tuotteen yhteydessä ei voida käyttää ei-kiistanalaisista lähteistä peräisin olevien materiaalien alkuperää koskevia (on-product) väittämiä

Asianmukaisen huolellisuuden DD-järjestelmä

Kiistanalaisten lähteiden määritelmä (3.7) on:

Metsätalouden toimenpiteet, joissa:

a) ei noudateta paikallista, kansallista tai kansainvälistä lainsäädäntöä, varsinkaan seuraavilla osa-alueilla (täsmennetty vaatimus):

- metsien hoito ja puunkorjuu, mukaan lukien metsän muuttaminen muuhun käyttöön,
- ympäristön ja kulttuurin kannalta arvokkaiksi määriteltyjen alueiden hoito,
- rauhoitetut ja uhanalaiset lajit, mukaan lukien CITES-vaatimukset,
- metsätyöntekijöiden terveys ja oikeudet,
- alkuperäiskansojen omistus-, hallinta- ja käyttöoikeudet,
- verojen ja maksujen maksaminen,

b) hyödynnetään geenimuunneltuja organismeja (uusi vaatimus)

c) muutetaan metsää muuntotyypiksi kasvillisuudeksi, mukaan lukien luonnonmetsien muuttaminen puuplantaaseiksi. (uusi vaatimus)

Asianmukaisen huolellisuuden DD-järjestelmä (Liite 2)

Organisaation tulee toteuttaa PEFC:n asianmukaisen huolellisuuden järjestelmän kolme vaihetta:

- (a) toimittajan omavakuutus,
- (b) riskien arviointi ja
- (c) suuren riskin toimitusten hallinta.

Muutoksia aiempiin “avoidance...” vaatimuksiin nähden:

- Maa- tai aluetason “suurta” todennäköisyyttä osoittavat indikaattorit (taulukko 1): Transparency Internationalin (TI) mukaan maan korruptioindeksi on alle 5,0.
- Paikan päällä tehtäviä tarkastuksia koskien (Appendix 2, 4.3.3) tulee määrittää suuren riskin toimituksista otos, joka todennetaan todentamisohjelman avulla. Otoksen koon tulee olla vähintään neliöjuuri ”suuren riskin” toimitusten määrästä, ja otoksen tulee kattaa kaikki suuren riskin toimitusten toimittajat.

Monen toimipaikan organisaatiot (Liite 3)

Monen toimipaikan organisaatioita voivat olla:

- a) franchising-periaatteella toimivat organisaatiot tai useita sivuliikkeitä sisältävät yritykset, joissa toimipaikoilla on samat omistussuhteet, johto tai muu organisaatioyhteys ja
- b) itsenäisistä juridisesti toimivaltaisista yrityksistä koostuvat ryhmät, jotka on perustettu ja toimivat alkuperäseurannan sertifiointissa (tuottajaryhmä).

Tuottajaryhmä (Liite 3)

- Tuottajaryhmä tarkoittaa itsenäisten, yleensä pienten yritysten verkostoa, jonka ne ovat muodostaneet alkuperäsertifikaatin hankkimista ja ylläpitämistä varten. Pääkonttori voi olla asiaan soveltuva toimialajärjestö tai mikä tahansa riittävän kokenut oikeus-henkilö, jonka ryhmä on nimennyt tähän tarkoitukseen tai joka tarjoaa ryhmälle tämän standardin mukaisia palveluja.
- Tuottajaryhmään osallistuminen on rajoitettu toimipaikkoihin, joiden kotipaikka on samassa maassa ja joiden (a) henkilöstön määrä on enintään 50 (kokoaikaiseksi muutettuna) ja (b) liikevaihto on enintään 9 miljoonaa Sveitsin frangia tai vastaava.
- Tuottajaryhmällä tulee olla keskitetty hallinto ja sen tulee olla pääkonttorin katselmoima. Pääkonttorin tulee huolehtia, että kaikki toimipaikat täyttävät tämän standardin vaatimukset, kaikista toimipisteistä pystytään keräämään ja analysoimaan aineistoa ja että tarvittaessa pystytään käynnistämään alkuperäseurantaa koskevia muutoksia eri toimipaikoissa.

Alkuperäseurantaan liittyvät sosiaaliset, terveys- ja turvallisuusvaatimukset (Liite 4) (uusi vaatimus)

- Soveltamisalana on työntekijöiden terveyteen, turvallisuuteen ja oikeuksiin liittyvät vaatimukset, jotka perustuvat ILO:n työelämän peruseriaatteita ja -oikeuksia koskevaan julistukseen (1998).
- Organisaation tulee osoittaa sitoutumisensa tässä standardissa määriteltyjen sosiaalisten, terveys- ja turvallisuusvaatimusten noudattamiseen.
- Organisaation tulee osoittaa, että
 - (a) työntekijöitä ei estetä järjestäytymästä vapaasti, valitsemasta edustajiaan eikä neuvottelemasta kollektiivisesti työnantajansa kanssa,
 - (b) pakkotyövoimaa ei käytetä,
 - (c) alle työkäisiä, alle 15-vuotiaita ja oppivelvollisuusikäisiä työntekijöitä ei käytetä,
 - (d) työntekijöiltä ei evätä yhtäläisiä työmahdollisuuksia ja kohtelua ja
 - (e) työolot eivät vaaranna työntekijöiden terveyttä tai turvallisuutta.

PEFC Suomi – Suomen
Metsäsertifiointi ry

Sitratie 7

00420 HELSINKI

office@pefc.fi

www.pefc.fi

